

ACTUACIÓ POLICIAL Pàgina 3

Arrestat un empresari per un cas de presumpte blanqueig

El frau podria ascendir a milions d'euros en perjudici de l'Estat francès, segons estimacions policials

MILLORES URBANÍSTIQUES Pàgina 9

COMÚ D'ANDORRA LA VELLA

Una imatge del projecte plantejat pel Comú d'Andorra la Vella.

La capital convertirà Canrodes en un nou espai públic amb zones d'oci i aparcament

SECTOR EMPRESARIAL Pàgina 10

La intel·ligència artificial esdevé l'eix central del 22è Fòrum de l'EFA

ESCOLES ANDORRANES Pàgina 8

Nou dossier pedagògic per promoure la igualtat

ESTADÍSTICA Pàgina 11

El salari mitjà creix un 5,6% al setembre i arriba als 2.514,84 euros

SOCIETAT Pàgina 12

El 2023 tanca amb 1.764 discapacitats reconeguts

DRETS HUMANS Pàgina 12

Xavier Cañada, nou coordinador europeu per a la protecció de migrants a la xarxa iberoamericana

ESPORTS Pàgina 18

Bonell confirma que els Jocs dels Petits Estats ja compten amb més de 500 voluntaris inscrits

ASSE GU NCES

**0 carències
0 problemes**

Contracta ja la teva assegurança
i gaudeix des del primer dia
de tota la tranquil·litat.

T'ho posem fàcil. Entra a l'app!

myandbank

Per obtenir la carència de 0 mesos en l'assegurança de salut o vida s'ha d'efectuar la contractació de l'assegurança abans del 31/12/2024 amb **Andbank Assegurances***. Myandbank és un banc 100% digital, un nou canal comercial d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA. (Andbank). Andbank opera amb el Número de Registre Tributari (NRT) A700158F, el núm. de Registre Societats Mercantils 5008 i el núm. de registre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) EB 01/95. Per a més informació, contacta amb hola@myandbank.com o al 881 960.

*Andorra Assegurances Agrícola Reig S.A.U., NRT: A-703871-X - Núm. Registre de Societats Mercantils 8715, Llibre S-79, Folis 33 a 40. Núm. Registre de l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) A01. Per a més informació, contacta amb Andbank.assegurances@andbank.com o al tel. +376 881 965

Tema del dia

Falsedat documental

NEGOCI DE COMPRAVENDA DE VEHICLES DE LUXE

Detingut un empresari per presumpte blanqueig de diners

L'arrestat per la Policia es dedicava a la compravenda i lloguer de vehicles de gamma alta

Un empresari va ser detingut per presumptes delictes de blanqueig de diners i falsedat documental.

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Un empresari va ser detingut per presumptes delictes de blanqueig de diners i falsedat documental relacionats amb una empresa de compravenda i lloguer de vehicles de gamma alta, segons va informar la Policia. L'home, de 32 anys i administrador únic de l'empresa, va ser arrestat com a sospitós d'haver comès delictes contra la seguretat jurídica per la creació i comercialització de documentació falsa, així com delictes de blanqueig de capitals.

La Unitat d'Investigació Econòmica-Financera de la Policia va

iniciar la investigació l'any 2022, per ordre de la Batllia, després de les sospites de la Unitat d'Inteligència Financera (UIFAND) sobre possibles operacions de blanqueig de capitals, tal com van confirmar fonts oficials. Segons la investigació dels especialistes en delictes socioeconòmics, l'empresari hauria creat una xarxa per adquirir vehicles de gamma alta en diversos països d'Europa, que posteriorment venia a ciutadans residents principalment a França. No obstant això, els vehicles es registren a Andorra a nom de la seva societat i no del comprador final.

A més, es creava un contracte de lloguer fictici per tal que el pro-

pietari pogués utilitzar el vehicle, matriculat a Andorra, a l'estranger com si no fos seu. L'objectiu d'aquest 'modus operandi' era evitar el pagament de l'impost sobre el valor afegit (IVA) francès i de l'impost sobre el CO2.

En el marc dels escorcolls, els quals van començar dimecres i es van prolongar fins a la matinada de dijous, la Policia va confiscar nou vehicles de gamma alta, els quals es trobaven en una nau i a l'aparcament de l'empresari, així com nombrosa documentació i dispositius electrònics localitzats al seu domicili, que també actua com a seu de la societat.

Segons estimacions dels experts de la Policia, el frau fiscal podria haver suposat un perjudici de milions d'euros per a l'Estat francès. La investigació, que continua en curs i es troba sota secret d'actuacions, no descarta la possibilitat de futures detencions.

LA XIFRA

9 VEHICLES

Durant els escorcolls, els agents de la Policia van confiscar un total de nou vehicles de gamma alta.

EMPRESSONADES LES DETINGUDES VINCULADES EN UN CAS DE PROSTITUCIÓ

Les dues dones detingudes, de 24 i 38 anys i presumptament vinculades amb activitats de prostitució il·legal, van ingressar al centre penitenciari de la Comella. La primera detenció es va produir quan la jove de 24 anys va intentar entrar al país amb 44,4 grams de tusi. Aquest fet va despertar les sospites de la Policia, qui va iniciar una investigació per un possible cas de prostitució, la qual va culminar amb la detenció de la segona implicada. ●

EDITORIAL

Normalitzar un consum cada cop més elevat entre els joves

EL PERIÒDIC D'ANDORRA no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors i tampoc s'identifica necessàriament amb els seus comentaris.

A efectes de publicitat contractada per persones pertanyents a diferents sectors o branques professionals, aquest mitjà no es fa responsable del contingut de la publicitat en relació al disposat en les normes estatutàries o deontològiques que regeixen la professió en concret, la qual qüestió únicament compet a la persona que contracta la publicitat.

El Dia Mundial Sense Alcohol ofereix una oportunitat per reflexionar sobre la relació cada vegada més normalitzada amb el consum d'alcohol, especialment entre els joves. En la societat actual, parlar sobre el consum d'alcohol

sembla haver perdut part del seu estigma; el tema ja no és un tabú com ho va ser en dècades anteriors. Aquesta obertura, tot i que positiva pel que fa a la llibertat d'expressió i la visibilització de problemes associats a l'alcoholisme, també

pot comportar alguns riscos. La menor percepció de risc i la normalització del consum poden influir en l'edat d'inici, fent que cada cop més adolescents consumeixin alcohol a una edat primerenca. En cercles socials i espais d'oci, l'alco-

hol es presenta sovint com un element indispensable per a la diversió i la connexió social. Aquest missatge, reforçat per la publicitat i les xarxes socials, arriba als més joves, que adopten el consum com una pràctica habitual, fins i tot abans de

complir la majoria d'edat. Reflexionar sobre el significat d'un com aquest ens convida a repensar com la societat pot promoure un consum més conscient i responsable, en lloc d'assumir-lo com a norma cultural inqüestionable.

La finestra Oberta

MARIAN FERNÁNDEZ

Homes que encara no existeixen i dones que ja no existeixen

És probable que darrerament hàgiu sentit anomenar en alguna ocasió l'expressió dèficit masculí. I no, no es tracta que ens estem quedant sense homes, que tot i que en les estadístiques generals de població la cosa està molt equilibrada, amb un lleuger increment de percentatge a favor de les dones, a Andorra, curiosament, aquest percentatge de forma històrica es presenta a l'inrevés, i hi ha un nombre més gran d'homes que de dones. Però quan parlem de dè-

ficit masculí no ens referim al nombre de subjectes, sinó a un concepte diferent, manquen homes per les dones formades i feministes, i és que, en l'actualitat, no existeix correspondència entre el nombre d'homes i el de dones amb estudis superiors que a més portin implícits valors feministes i/o igualitaris. És a dir, no hi ha prou homes amb estudis superiors i feministes per empatar la xifra de dones en aquestes condicions, de forma que un terç de les dones amb carrera i principis feminis-

tes o igualitaris no tindrà parella o haurà de conformar-se amb un home amb un nivell d'estudis inferior i sense consciència feminista. Si ens plantejem que hi ha moltes persones amb preferència d'emparellar-se amb algú afí o semblant hi ha clarament un dèficit masculí per a les dones formades i igualitàries, o vist des d'un altre punt de vista, hi ha un dèficit femení per als homes tradicionals amb un nivell d'estudis baix.

Passa a la pàgina següent

DES DE 1998

the cigarshop
ANDORRA

On els cigars reben el màxim d'atencions.

Avinguda Meritxell, 40
AD500 Andorra la Vella
Tel. (376) 826 515

Carrer de la Unió, 2
AD500 Andorra la Vella
Tel. (376) 853 400

Carrer Major, 23
AD200 Pas de la Casa
Tel. (376) 855 216

www.thecigarshop.ad

Ve de la pàgina anterior

I el que és evident, és que aquest dèficit modifica les relacions respecte a la manera que fins ara s'entenien. Avui dia, les dones busquen homes connectats amb la seva part femenina, i no els troben o no n'hi ha prou. La dona ha anat assumint les qualitats arquetípicament masculines, mentre que l'home no ho ha fet amb les qualitats arquetípicament femenines i viu un desenvolupament personal més limitat. I sense els deures fets, és difícil establir relacions d'igual a igual, no jeràrquiques i complementàries. I davant d'això hi ha dues opcions possibles: o les dones baixen el llistó o es queden solteres. I si us pregunteu què és el que estan triant, us avanço que el nombre de dones no emparellades va creixent; això sí, solteres i encantades, perquè avui dia l'emparellament és una opció, no una obligació.

Però és clar, això també complica la taxa de natalitat que va caient en picat, ja que és difícil trobar l'home ideal per assegurar la descendència. L'home que canvia bolquers,

parla idiomes, llegeix llibres i canta cançons de bressol; l'home que no només s'ha criat amb un pare triomfant fora de casa, sinó amb una mare que també, i ha viscut sense traumes ni vergonya que elles poden guanyar més diners que ells i que els rols a la casa són compartits.

En un dels seus llibres, la periodista i escriptora espanyola Rosa Montero, diu que «el feminisme no és només cosa de noies», i reflexiona sobre que les dones estem canviant el món, estem destruint estereotips mil·lenaris, i és evident que si s'altera el paper social femení és perquè també muda el paper dels homes, i cal que ells s'assabentin d'això. L'èxit educatiu s'ha invertit en favor de les dones, i el percentatge de dones joves amb estudis universitaris supera al d'homes, i això altera l'antic patró tradicional que els homes s'aparella ven amb dones més joves amb un nivell educatiu igual o, en molts casos, inferior. Però és clar, encara hi ha una certa aversió masculina a emparellar-se amb dones altament qualificades i amb èxit professional, que a

PEXELS

Mentre ells continuïn donant més importància a l'atractiu, la balança continuarà desequilibrada

sobre guanyin més. I això provoca una falta de correspondència entre les expectatives dels homes i les de les dones, de tal manera que com menys igualitaris siguin els homes i menys endinsats en l'esfera domèstica estiguin, més dificultats tindran per trobar parella. En definitiva, el problema real és que els homes busquen dones que ja no existeixen i les dones busquen homes que encara no existeixen (la frase

no és meva i no en conec l'origen, però em sembla brutal). I mentre ells continuïn donant més importància a l'atractiu i les relacions sexuals satisfactòries, satisfactòries per a ells, és clar, i nosaltres busquem homes preparats i amb implicació en les tasques domèstiques, la balança continuarà desequilibrada. I la conseqüència és que el nombre de persones solteres va en augment i sovint només es compensa amb

homes que s'emparellen amb dones que porten de països sud-americans i dones que s'emparellen amb homes provinents de països nòrdics.

I avui acabarem amb una frase de qui fou una activista, filòsofa i escriptora de novel·les, assaigs i literatura infantil, Mary Wollstonecraft, que deia: «Jo no desitjo que les dones tinguin poder sobre els homes, sinó sobre elles mateixes». I és que no hi ha res més poderós que una dona que sap el que vol i està disposada a lluitar per això. I és clar, amb tot el que ens ha costat arribar on som, no renunciarem al procés evolutiu necessari que ens porti a tenir homes igualitaris. I pensem que la transformació masculina no passa només per una modificació de rols, sinó que requereix l'adquisició de noves competències emocionals que apostin pels valors igualitaris, sense sobrevaloracions masculines ni auto-complaences. És a dir, no volem homes que s'autodenominin diferents o igualitaris, quan només estan confonent aspiracions amb realitats. ●

Enginyera de camins i cap d'obra

Shell V-Power

SENT EL NOSTRE MÀXIM RENDIMENT

GO WELL

Comparat amb fórmules anteriors de Shell V-Power. Els beneficis reals poden variar d'un vehicle a un altre. Si en vol més informació, vagi a Shell.es. Les marques de Shell son utilitzades per DISA sota llicència atorgada per Shell Brands International AG.

DIA MUNDIAL SENSE ALCOHOL

El tòxic més popular, el que més mata i un generador d'emocions

Una jornada de conscienciació pels joves per recordar les greus conseqüències de l'abús d'alcohol

EL PERIÒDIC / P.M.

La presidenta de Projecte Vida, Eva Tenorio, i la periodista andorrana Laia Bautista, amb uns exemplars sobre les addiccions.

PARIS MAMEGHANI
ESCALDES - ENGORDANY

No es pot tractar ni abordar una problemàtica que no vegi ningú, com ara entendre els problemes de salut mental que pot tenir una persona amb un trastorn d'ansietat o saber de primera mà els problemes socials que comporta una addicció. La realitat és que ningú s'ha d'amagar; ningú hauria de sentir-se avergonyit pel que

ha viscut i, molt menys, de fer-se enrere de compartir els seus patiments o experiències, atès que a partir d'aquestes, es pot ajudar als altres. No és menys amb un fenomen tan habitual i freqüent com és el consum d'alcohol, el qual segons indiquen les dades més recents, és la substància que provoca més de la meitat d'urgències hospitalàries a Catalunya i, també, la que ha duplicat el nombre de multes al Principat

Tota addicció comporta una esclavitud per a qui la pateix. Es pot tractar amb l'ajuda necessària i no s'ha d'estigmatitzar

pel seu consum a la via pública (passant aquestes de 205 en 2022 a 403 en 2023).

Encara és més preocupant que el 63% dels identificats com a consumidors d'alcohol siguin joves d'entre 12 i 24 anys, tal com exposa un estudi efectuat pel Govern de Mèxic, i més a prop nostre, que el 73% dels adolescents espanyols d'entre 14 i 18 anys reconguin haver tastat almenys una beguda alcohòlica a la seva (incipient) vida. O també, que l'alcohol sigui el detonant de més de 3 milions de morts al nostre planeta. El principal problema que tenim al nostre país, i aquesta presentació ho evidencia, és que no comptem amb dades exactes del consum d'una substància que recordem és nociva pel nostre cos. Una demanda que fa un temps que sol·licita a Govern la presidenta en funcions de l'associació de Projecte Vida, Eva Tenorio, la qual va començar a beure amb 15 anys i va acabar deixant-ho als 41.

Un exemple clar de superació i resiliència, justament, el mateix esperit que desprèn la seva entitat sense ànim de lucre, la qual tracta d'ajudar amb espais oberts i de diàleg a famílies i joves que pateixen algun tipus de trastorn addictiu. «L'alcohol és un ansiolític perfecte per a les persones que presenten un trastorn d'ansietat o que, simplement, són molt inquietes. També ho consumeix la gent per automedicar-se», fa saber Tenorio,

PROJECTE VIDA

qui reconeix que el problema d'alcoholisme «no es basa en el fet de beure tots els dies, sinó en no poder controlar la seva dosi i de perdre així les teves nocions».

A molts els hi haurà passat que no beure en una situació de celebració pot provocar la mirada o rebuig dels altres. Per això, la responsable de Projecte Vida recorda que «l'alcohol és l'única droga que es fomenta sense problemes per la societat i que se't mira malament si no la prens». Per a Tenorio, una definició molt ràpida i concreta del que implica l'addicció a l'alcohol és «la manca de control», ja que al final «tota addicció deriva en una esclavitud». També desprèn que aquesta no es pot curar, però sí controlar, ja que és una malaltia crònica i, com a tal, «un trastorn de per vida». Ara bé, per a la majoria de persones, un consum moderat, sensat i sense exposar-se en risc a una dosi excessiva del mateix «no inhibeix portar un estil de vida perfectament funcional».

La periodista andorrana i activista social, Laia Bautista (26 anys), tampoc és queda enrere si parlem de persones que han lluitat amb escreix amb si mateixes per aconseguir fer front a les seves addiccions i han acabat trobant grans solucions a la seva vida. En el seu cas, el punt més àlgid de la seva addicció a les begudes alcohòliques va tenir lloc durant l'adolescència i en ser menor d'edat, tal com li succeeix a molts altres joves a causa de les condicions socials als quals es veuen exposats en aquesta època. «Arran dels meus problemes socials, vaig decidir refugiar-me en l'alcohol. Vaig sentir així una atracció i dependència per una substància que està molt estesa i popularitzada entre la joventut», concreta Bautista. Realitat no li falta, perquè tothom que hagi sortit algun cop de festa ha

Cada any es produeixen 3,3 milions de morts en el món degut al consum nociu d'alcohol

Cartell informatiu de l'associació Projecte Vida amb les defuncions mundials per alcohol.

Eva Tenorio

PRESIDENTA DE PROJECTE VIDA

«Vaig ser alcohòlica i el seu efecte ansiolític es rebotava després. És l'única droga del món que la gent normalitza»

presenciat un escenari on el que no falten són botelles d'alcohol.

Amagar o negar un escenari tan evident seria «com viure al marge o en un món de fantasia», tal com deslliga Tenorio, el qual, a parer seu, els seus efectes es veuen agreujats pels factors geogràfics que comporta l'alçada del territori d'alta muntanya i per un ambient «molt tancat socialment». Les bones notícies són que, com amb tota malaltia i en cas de presentar-se una disfuncionalitat, té un tractament mèdic i «els grups d'ajuda mútua són un gran complement d'aquests», comenta. Per la seva part, la jove periodista també ha cessat per complet el seu consum i és partidària que «tothom el pot arribar a controlar», i que per aquesta raó, és molt recomanable «deixar-se ajudar i trobar altres alternatives que et puguin satisfer d'igual forma i sense fer-te mal». Una de les

millors opcions que va descobrir quan treballava de cambrera són els còctels, els quals presenten «una quantitat d'alcohol molt inferior a la dels famosos combinats que venen a totes les festes parroquials», indret a on l'activista destaca que es desenvolupa «el gran gruix de consum entre joves».

Laia Bautista

PERIODISTA I ACTIVISTA

«Em vaig refugiar en l'alcohol per evadir els meus problemes. Alguns amics em van deixar de costat, no ho entenien»

Continuant el cas de Bautista, assenyala que no li va repercutir la seva addicció a l'alcohol en els resultats acadèmics, els quals eren correctes en ser una persona «molt aplicada en l'àmbit estudiantil». Tanmateix, profereix que sí va ocasionar un buit en les seves relacions interpersonals, les quals solien derivar en situacions poc agradables al seu entorn. «No els culpo per haver-me deixat de banda, però haurien d'haver entès que tractava de pal·liar amb la beguda uns problemes que anaven molt més enllà», confessa amb sinceritat.

Així, cal fer comprendre que es tracta d'una substància que afecta l'estat anímic del seu consumidor i que pot generar «moments de molta depressió o, fins i tot, d'agressivitat». En definitiva, i a tall de consell personal, les dues participants del reportatge afirmen que si bé l'ideal és prevenir l'alcohol, en cas de fer-se, «s'ha de realitzar amb uns límits» i que la felicitat mai depèn del beure. ●

IGUALTAT DE GÈNERE

Nou dossier pedagògic per impulsar la igualtat a les escoles andorranes

La iniciativa ofereix recursos pràctics per fomentar una educació lliure de discriminació

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La secretària d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana, Marióna Cadena, i el secretari d'Estat d'Educació i Universitats, Josep Anton Bardina, van presentar ahir dijous el nou 'Dossier de recursos pedagògics per a la igualtat', una eina destinada a les etapes de Primera i Segona Ensenyança amb l'objectiu de reforçar la sensibilització en igualtat de gènere dins dels centres educatius. Elaborat amb el suport tècnic de l'Institut de les Dones i la Secretaria d'Estat d'Igualtat, aquest dossier ofereix recursos per ajudar els docents dels tres sistemes educatius del país a revisar i reflexionar sobre els materials pedagògics i les dinàmiques d'aula, promovent una educació lliure de sexisme i discriminació.

«Al llarg dels anys, hem desenvolupat moltes eines per afavorir la igualtat de gènere, però avui presentem un recurs que avança encara més en aquest objectiu, ampliant i millorant les eines que ja tenim», va destacar Bardina durant l'acte de presentació. Segons el secretari d'Educació, el dossier es distribuirà a tots els docents a través dels representants d'Igualtat de cada centre i inclou tres grans blocs estructurats en un total de 22 accions. El primer bloc ofereix una autoavaluació per identificar elements potencialment discriminatoris en els materials educatius, els rols socials a l'aula o l'organització de les activitats escolars; el segon bloc proporciona 22 fitxes d'activitats inspiradores per incorporar la perspectiva de gènere a les aules, i l'últim bloc inclou

un glossari de termes essencials en matèria d'igualtat i un apartat bibliogràfic.

«Són propostes que es poden aplicar tal com es presenten o adaptar segons les necessitats i la creativitat dels professors. Volem que sigui una eina viva, amb marge perquè cada docent la faci seva», va subratllar Bardina, qui també va insistir en el fet que les activitats estan dissenyades per integrar-se en diferents assignatures, com plàstica, música, ciències socials, llengües, i fins i tot matemàtiques. «La igualtat és transversal i ha de ser un pilar en totes les àrees del currículum

L'eina impulsada està destinada a totes les etapes referides a Primera i Segona Ensenyança

escolar», va destacar.

Cadena, per la seva banda, va posar en relleu que aquest dossier representa un pas significatiu cap a un model educatiu inclusiu i equitatiu, assegurant que les escoles tindran una eina completa per fomentar el respecte i la igualtat en tots els àmbits. A més, va recordar que aquesta iniciativa forma part del Pla de sensibilització per a la igualtat de gènere als centres educatius d'Andorra, amb l'objectiu de promoure la coeducació com a estratègia per prevenir la violència de gènere i domèstica. ●

ANA/M.R.

El nou recurs pedagògic vol prevenir també la discriminació en totes les àrees del currículum.

MILLORES URBANÍSTIQUES A LA CAPITAL

ANA/M.F.

Amb una inversió de 800.000 euros, el projecte inclourà un parc per a gossos i un espai de 5.000 m² per a esdeveniments.

Canrodes passarà a ser un gran espai públic amb aparcament

El projecte té un pressupost total de 800.000 euros

AGÈNCIES
ESCALDES-ENGORDANY

Els terrenys de la parcel·la propietat de la família Riberaigua, situats entre l'antic Camí Ral i el passeig del riu a Andorra la Vella, es transformaran en un nou espai per a la ciutadania l'any vinent. Amb una inversió prevista de 800.000 euros, el

Comú planeja construir-hi un aparcament amb gairebé 200 places per a vehicles i autocaravanes, un parc per a gossos, una zona de descans climatitzada i un espai obert de 5.000 metres quadrats per a esdeveniments. El concurs per a l'execució del projecte, conegut com a Canrodes, es publicarà avui divendres al BOPA, amb la previsió d'enllestir-lo en tres a sis mesos, de manera que podria estar disponible per a l'estiu vinent.

El cònsol major d'Andorra la Vella, Sergi González, va ex-

plicar que aquest projecte respon a l'objectiu de la corporació d'augmentar els espais accessibles per a la ciutadania. La parcel·la de 10.000 metres quadrats, segons González, «representava una bona oportunitat» i després d'un acord amb els propietaris per un conveni de vint anys, s'ha aconseguit «un espai obert que fins ara estava tancat». Jordi Cabanes, conseller de Serveis Públics, Medi Ambient i Patrimoni Natural, va destacar que aquest projec-

te «no és fruit de l'atzar ni de la improvisació», sinó que és resultat de l'«anticipació i recollida de demandes ciutadanes».

El projecte inclou un parc per a gossos de 1.500 metres quadrats amb una zona d'*agility*, un espai inèdit al país, i una àrea de 1.000 metres quadrats amb zones d'ombra i bancs, concebuda com a «refugi climàtic» i punt de trobada per a la comunitat. Així mateix, el nou aparcament inclourà 140 places per a vehicles, 30 per a l'estacionament de llarga durada d'autocaravanes i 15

Sergi González

CÒNSOL MAJOR DE LA CAPITAL

«Aquest projecte no és fruit de l'atzar ni de la improvisació [...] Representava una bona oportunitat»

per a rotació, amb els serveis necessaris per a aquests vehicles. Xavier Surana, conseller de Circulació i Aparcaments, va destacar que el futur pàrquing duplicarà la capacitat de l'actual aparcament de la zona, el qual serà utilitzat per un projecte de construcció.

El projecte també preveu la instal·lació d'una minideixalleria i serveis públics, així com una zona de 5.000 metres quadrats destinada a acollir esdeveniments. González va indicar que aquest espai podria ser útil per a activitats com el Motand i altres esdeveniments que ajudin a posicionar-lo «al mapa de la parròquia» com un espai d'ús comunitari.

L'entrada a l'aparcament es farà per l'antic Camí Ral i s'està en negociacions per millorar l'accés amb els propietaris del terreny adjacent. L'espai també comptarà amb un accés a peu des del passeig del riu, apropant així el nou recinte a les zones de trànsit i esportives de la parròquia. ●

SECTOR EMPRESARIAL ANDORRÀ

La IA centra la nova edició del Fòrum de l'Empresa Familiar Andorrana

L'EFA es manté cauta sobre l'Acord, però reconeix els beneficis per a les empreses competitives

ANA/R.S.

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

L'Empresa Familiar Andorrana (EFA) dedicarà el seu 22è Fòrum a la intel·ligència artificial, amb l'objectiu d'explorar com aquesta tecnologia pot beneficiar les empreses familiars. La trobada tindrà lloc el pròxim 29 de novembre a l'Sport Hotel Village, on durant tota la jornada es desplegaran diverses conferències i debats amb experts. Al migdia, el president de l'EFA pronunciarà el discurs de clausura, seguit d'una intervenció

Hi ha concertada una reunió amb Govern per avaluar el suport a les empreses en el procés d'adaptació a la UE

del cap de Govern, Xavier Espot. «Les empreses o es van adaptant en digitalització i intel·ligència artificial, o es quedaran molt enrere», ha afirmat el president de l'EFA, Daniel Armengol. «És el moment idoni de parlar-ne, sense oblidar la part ètica», va afegir. Segons Armengol, l'objectiu del fòrum és mostrar com la IA pot ajudar les empreses familiars andorranes, alhora que s'exploren els riscos potencials que comporta.

La jornada començarà a les 09.00 hores amb una ponència del secretari d'Estat de Transformació Digital i Telecomunicacions, Marc Rossell, qui presentarà les iniciatives en IA a Andorra i Europa. Tot seguit, es desenvoluparà un primer bloc de dues conferències i una taula ro-

L'Empresa Familiar Andorrana va presentar aquest dijous el 22è Fòrum de l'EFA.

DANIEL ARMENGOL

PRESIDENT DE L'EFA

«La intel·ligència artificial és un repte global i volem que les empreses de l'EFA converteixin cada repte en una oportunitat de negoci»

dona per debatre si la IA podrà superar la intel·ligència humana en el futur. El segon bloc se centrarà en l'ètica i l'evolució d'aquesta tecnologia. La jornada culminarà amb una entrevista a Simón Pedro Barceló, copresident del Grup Barceló. «La IA és un repte global, i volem que les empreses de l'EFA converteixin cada repte en una oportu-

nitat de negoci», va destacar Armengol.

L'EFA EVITA PRONUNCIAR-SE ENVERS

L'ACORD D'ASSOCIACIÓ // Pel que fa a l'Acord d'associació entre Andorra i la Unió Europea, l'EFA es va mostrar prudent. Armengol va explicar que recentment han mantingut reunions amb el Govern i els grups parlamen-

taris, i que properament es reuniran de nou amb l'Executiu per avaluar el suport que es podria oferir a les empreses familiars en el procés d'adaptació a la UE. «El nostre posicionament dependrà de si l'acord és mixt o no, ja que els calendaris són diferents», va puntualitzar. Malgrat la cautela, Armengol va reconèixer que «els beneficis de l'Acord són evidents si les empreses andorranes són competitives», afegint que serà essencial vetllar per l'acompanyament necessari perquè les empreses d'Andorra puguin prosperar en aquest nou marc europeu. ●

ESTADÍSTICA

ARXIU ANA

La inflació subjacent se situa en el 2,8%, un punt per sobre de la general.

L'IPC puja fins a l'1,8% a causa de l'alimentació i el transport

La inflació subjacent se situa en el 2,8%, un punt per sobre de la general

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Segons les dades avançades de setembre de 2024, el nombre de persones assalariades a Andorra ha arribat a 43.136, un augment del 3,2% respecte a l'any anterior. La massa salarial ha assolit els 108,48 milions d'euros, amb un creixement del 9%. El salari mitjà avançat s'ha situat en 2.514,84 euros, mentre que el salari medià ha estat de 2.059,79 euros, amb increments del 5,6% i del 4,9%, respectivament, en comparació amb el mateix mes de 2023. Les dades semidefinitives d'agost de 2024 reflecteixen un total de 43.597 assalariats, un augment interanual del 3,5%. El sector d'Activitats immobiliàries i serveis empresarials ha experimentat el major creixement, amb un in-

crement del 7,9%, mentre que el sector d'Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura ha registrat la disminució més pronunciada, amb una caiguda del 4%. Entre les ocupacions amb major presència al mercat laboral, el personal de neteja d'oficines, hotels i establiments similars destaca amb un augment interanual del 8,8%, sense variacions negatives en cap de les ocupacions amb alta representació. Per altra banda, la massa salarial total d'agost ha arribat als 108,15 milions d'euros, amb un augment del 7,7% respecte a l'any anterior. El sector d'Activitats immobiliàries i serveis empresarials ha estat el que ha registrat el creixement més alt (+13,4%), mentre que el sector de llars amb personal domèstic és l'únic que ha disminuït (-3,3%). ●

El salari mitjà creix un 5,6% i arriba als 2.514,84 euros

El nombre d'assalariats augmenta un 3,2%, amb 43.136 persones contractades

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Segons les dades avançades de setembre de 2024, el nombre de persones assalariades a Andorra ha arribat a 43.136, un augment del 3,2% respecte a l'any anterior. La massa salarial ha assolit els 108,48 milions d'euros, amb un creixement del 9%. El salari mitjà avançat s'ha situat en 2.514,84 euros, mentre que el salari medià ha estat de 2.059,79 euros, amb increments del 5,6% i del 4,9%, respectivament, en comparació amb el mateix mes de 2023. Les dades semidefinitives d'agost de 2024 reflecteixen un total de 43.597 assalariats, un augment interanual del 3,5%. El sector

d'Activitats immobiliàries i serveis empresarials ha experimentat el major creixement, amb un increment del 7,9%, mentre que el sector d'Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura ha registrat la disminució més pronunciada, amb una caiguda del 4%. Entre les ocupacions amb major presència al mercat laboral, el personal de neteja d'oficines, hotels i establiments similars destaca amb un augment interanual del 8,8%, sense variacions negatives en cap de les ocupacions amb alta representació. Per altra banda, la massa salarial total d'agost ha arribat als 108,15 milions d'euros, amb un augment del 7,7% respecte a l'any anterior. El sector d'Activitats immobiliàries i serveis empresarials ha estat el que ha registrat el creixement més alt (+13,4%), mentre que el sector de llars amb personal domèstic és l'únic que ha disminuït (-3,3%). A més, el salari mitjà al mes d'agost s'ha situat en 2.480,58 euros, un increment del 4,1% respecte a l'any anterior. ●

ARXIU ANA

El salari mitjà creix un 5,6% al setembre i arriba als 2.514,84 euros.

FEDERACIÓ IBEROAMERICANA DE L'OMBUDSMAN

Cañada, nou coordinador de la xarxa iberoamericana de la FIO

El Raonador dirigirà les tasques entre Portugal i Espanya

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El Raonador del Ciutadà, Xavier Cañada, ha estat nomenat coordinador per Europa de la 'Red de migrantes y trata de personas' de la Federació Iberoamericana del Ombudsman (FIO). Així, Cañada coordinarà les tasques que desenvolupa la xarxa de defensors de Portugal i Espanya (incloent-hi la majoria dels ombudsmans de les comunitats autònomes espanyoles) en matèria de migrants i tràfic de persones. L'anomenada 'Red de migrantes y trata de personas' de la FIO té com a objectiu principal el desenvolupament d'investigacions o informes que permetin visibilitzar les vides de les per-

El Raonador del Ciutadà, Xavier Cañada.

sones migrants, persones en situació de tràfic de persones i les seves necessitats d'atenció integral i protecció de la seva vida, integritat així com la seva llibertat personal. Cañada es mostra agraït per aquest nomenament per un doble motiu.

D'una banda, «per confiar en la meua capacitat i motivació so-

bre la protecció de drets fonamentals de les persones migrades i així poder coordinar aquestes tasques internacionalment amb Espanya i Portugal per lluitar contra la xacra del tràfic de persones i el fenomen de la migració, però també pel reconeixement explícit a la representació internacional que Andorra i

una institució pública del país com el raonador del ciutadà pot desenvolupar en el si de la FIO».

Entre les tasques de les defensories en aquesta matèria destaca la realització de les entrevistes i investigacions tècniques que calguin per recollir la informació necessària col·laborant amb les organitzacions de la societat civil que hi treballin sobre el terreny, emetre recomanacions dirigides a les institucions públiques per tal de crear, millorar o implementar les accions necessàries per a una millor protecció de les persones migrants, entre d'altres.

La Federació Iberoamericana del Ombudsman (FIO) és una organització internacional que engloba més de 75 defensories del poble, procuradors i presidents de comissions de drets humans de 20 països iberoamericans. La institució del Raonador del Ciutadà forma part de la FIO des de l'any 1999. ●

SOCIETAT

1.764 persones amb discapacitat reconeguda al tancament de 2023

El 54,7% dels casos corresponen a homes i el 45,3% a dones

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Segons les dades de la Conava a 31 de desembre de 2023, un total de 1.764 persones comptaven amb un grau de menyscabament reconegut a Andorra, de

les quals 1.340 eren adults i 424 menors d'edat. Al llarg de l'any, s'han registrat 164 noves altes i 62 baixes en aquest col·lectiu.

Entre les persones amb discapacitat, el 54,7% són homes i el 45,3% dones. Pel que fa a la distribució per edat, gairebé un quart (24%) són menors, un 19,2% tenen entre 55 i 65 anys, i un 13,9% es troben entre els 45 i 55 anys. En relació a l'estat civil, el 61,1% de les persones amb discapacitat són solteres, segui-

1.764 persones amb discapacitat reconeguda al tancament de 2023.

des d'un 26% de casades. Per nacionalitat, el 53,1% són andorrans, un 24,4% espanyols, i un 14,5% portuguesos.

Pel que fa a la distribució geogràfica, el 36,8% resideix a An-

dorra la Vella, el 18,1% a Escaldes-Engordany, el 14,6% a Encamp, el 13,4% a Sant Julià de Lòria, el 9,6% a la Massana, el 3,7% a Ordino, el 3,6% a Canillo, i un 0,1% viu a Espanya. ●

liga endesa

Pavelló de Govern

Diumenge

17 de novembre a les 17:00h

Patrocinat per

CULTURA

'Dies Irae': Martín Blanco desafia la realitat contemporània

L'exposició, recentment inaugurada a l'Espai Caldes, es podrà veure fins al 22 de febrer

AGÈNCIES
ESCALDES-ENGORDANY

L'exposició 'Dies Irae' de l'artista Martín Blanco, recentment inaugurada a l'Espai Caldes, presenta una col·lecció de 10 pintures que exploren el món contemporani mitjançant una reinterpretació única de temes clàssics de l'art occidental. A través d'aquestes obres, Blanco vol reflexionar sobre el nostre moment actual, especialment la influència de la tecnologia en les relacions humanes i la frontera difusa entre realitat i virtualitat.

A més de l'exposició, que romandrà oberta fins al 22 de febrer, s'han programat diverses activitats per aprofundir en l'obra de l'artista i en els significats ocults de les seves creacions. Entre elles, s'inclouen

visites guiades conduïdes pel mateix Blanco. Aquestes estan previstes per al 13 de desembre, 25 de gener i 15 de febrer. A més, serà l'1 de febrer quan es realitzarà el taller de pintura 'Treure la llum'. D'altra banda, el 24 de gener es portarà a terme una tertúlia amb el periodista Andrés Luengo, on l'artista explicarà la seva obra i les seves influències.

Aquestes activitats, les quals són gratuïtes amb reserva prèvia, ofereixen una oportunitat interactiva als usuaris per connectar amb l'obra i descobrir el missatge que Blanco vol transmetre. L'Espai Caldes reforça així el seu paper com a espai de difusió cultural a Andorra i de suport als artistes locals, oferint una plataforma per a la reflexió artística en clau contemporània. ●

ANA/E.M.

L'entrada de l'exposició 'Dies Irae' de l'artista Martín Blanco.

ASSOCIACIÓ PRODUCCIÓ TEATRAL D'ANDORRA

Alguns dels protagonistes de l'obra.

'A Daydreaming Mom in Andorra', una obra sobre la integració

L'equip de l'obra està format per membres professionals i amateurs nacionals i internacionals

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

L'equip de l'obra està format per membres professionals i amateurs, tant d'Andorra com d'altres països. Amb aquesta producció, es pretén «destacar el treball comunitari i la inclusió de les diferents nacionalitats que hi participen». La comèdia 'A Daydreaming Mom in Andorra', escrita i adaptada per Renata Elis, arribarà al Centre de Congressos d'Andorra la Vella el dijous 21 de novembre, a les 20.00 hores. Aquesta obra ha estat reconeguda amb el premi al millor guió original al Festival Internacional de Cinema de Diversitat de Hollywood l'any 2022 i va ser finalis-

ta al Festival de Cannes del 2024. La història gira entorn d'una família acabada d'arribar a Andorra i explora els reptes socials, lingüístics i culturals que afronta. La protagonista, a través d'una sèrie de somnis, crea un món imaginari en el qual intenta equilibrar la cura dels seus fills, el creixement del seu negoci i l'adaptació a la seva nova vida al país. Es tracta d'una obra multilingüe, amb diàlegs en català, castellà i anglès. La directora, Renata Elis, veu el teatre com una eina de socialització per connectar els residents amb les noves famílies que ja formen part d'Andorra. L'obra s'interpreta principalment en anglès, amb moments en català i castellà, i comptarà amb subtítols en català per facilitar-ne la comprensió. 'A Daydreaming Mom in Andorra' és una producció impulsada per l'Associació de Producció Teatral d'Andorra (APTA Productions) i Stars Studios Andorra, amb la col·laboració de Montse Cobo i Raquel Lopez Palau. ●

La seva Agència Immobiliària líder a Andorra.

La nostra experiència ens avala,
agents immobiliaris des de 1988.

www.laportella.ad

(+376) 353 424

(+376) 747 747

laportella@andorra.ad

Casa Nova Olivet 10 - Ordino

C. Ciutat de Pubilla de la Sardana (Encamp)

261,39 m2 d'habitatge
121,74 m2 de pk (garatge tancat)
125,01 m2 de jardí + terrassa a l'àtic
3 hab / 2 banys i un aseó
Cuina oberta
Sol i vistes
A 2 min a peu del telefèric que puja a pistes

Preu: A CONSULTAR

diversos

ALPINA
immobiliària
T. 00376 825428

Gestió de lloguers, compra i venda de finques
Administració de comunitats de propietaris
Consulti'ns sense cap compromís,
també pot contactar-nos
mitjançant la nostra pàgina web
www.alpinaimmobiliaria.com

Magnífiques cases de pedra completament restaurades i rehabilitades a Tolóriu-Cerdanya

Conjunt de tres cases de pedra amb estil modern i amb un elegant jardí privat. Una d'aquestes cases és individual i les altres dues adossades.
Superfície (m2) 440
Habitacions 9
Banys 7
Preu: 950.000 €

Pis a Escaldes-Engordany

Pis de 52 m2. Consta d'una cuina americana, saló-menjador, una habitació doble, un bany complet amb banyera, d'una plaça d'aparcament i un traster.
Habitacions 1
Banys 1
Preu: 200.000 €

INSTAL-FRED

Cuinem...?

Últim en tecnologia. Treballa de manera més rentable al mateix temps que augmenta la qualitat i incrementa els seus beneficis.

- Combinació de calor i vapor en un sol equip
- Menjar molt més sa, ideal per a una nutrició saludable
- Els aliments es cuinen delicadament
- Es conserven lles propietats dels aliments

RATIONAL

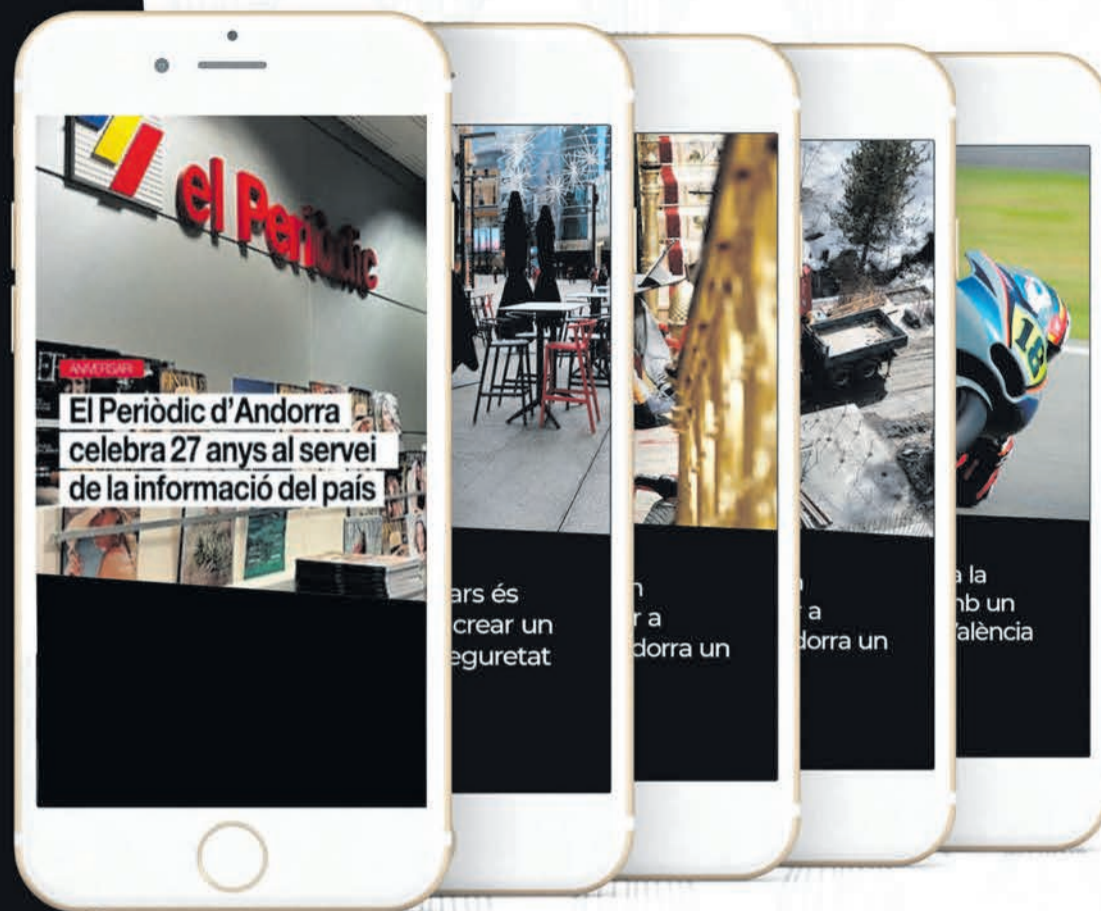
INSTAL-FRED

Av. Fiter i Rossell 107, AD700 Escaldes-Engordany (Principat d'Andorra)
☎ (376) 864 667 ☎ (376) 327 868 ✉ instal-fred@andorra.ad

Segueix tota l'actualitat als **STORIES**

Els titulars més
destacats de cada
dia als nostres
stories d'Instagram

 [elperiodic.ad](https://www.instagram.com/elperiodic.ad)

LA GUIA D'ANDORRA

No et perdís cap racó del Principat

FEINA

CIMEX AUTO, S.L.

Busca

Recepcionista/ Recanvista

Interessats envieu currículum a:
info@cimexauto.com

el Periòdic

Nou restaurant Gastronòmic a Escaldes-Engordany.

Cerquem **cuiners,**
cambrers i rentaplats.

Enviar cv a hola@becrestaurant.com

El Periòdic
cerca

Redactor/a

Envia'ns el teu CV a
rrhh@elperiodic.ad

Esports

JOCS DELS PETITS ESTATS 2025

SFGA

La reunió del Comitè Andorrà del Voluntariat (CAV) que va tenir lloc aquest dijous.

La llista de voluntaris creix

El Comitè Andorrà del Voluntariat anuncia la captació de voluntaris per a esdeveniments esportius

EL PERIÒDIC
ESCALDES - ENGORDANY

La ministra de Cultura, Joventut i Esports, Mònica Bonell, i el secretari d'Estat de Joventut i Esports, Alain Cabanes, van presidir aquest dijous una reunió del Comitè Andorrà del Voluntariat (CAV) per tractar diversos temes, incloent-hi la implicació dels voluntaris en els Jocs dels Petits Estats Andorra 2025.

Durant la sessió, es va informar que la campanya de captació de voluntaris, iniciada a la Fira d'Andorra la Vella, estarà oberta fins al primer trimestre de 2025. «Fins ara, 518 persones s'han inscrit a través del formu-

lari de captació, i s'hi sumaran els joves del programa PAS de l'escola andorrana de batxillerat», van destacar els responsables. A més, s'han organitzat trobades amb diferents col·lectius, com joves, gent gran i persones amb diversitat funcional, «per explicar-los el projecte».

En la mateixa reunió, es va anunciar que la tercera Fira del Voluntariat tindrà lloc el dissabte 1 de febrer de 2025 a la sala Consòrcia del Centre de Congressos d'Andorra la Vella. Aquest esdeveniment, que pretén donar a conèixer la tasca de les entitats del país i les seves accions voluntàries, també oferirà xerrades sobre temes relacio-

Mònica Bonell

MINISTRA D'ESPORTS

«Fins ara, 518 persones s'han inscrit i s'hi sumaran els joves del programa PAS de l'escola andorrana»

nats amb el voluntariat, servint com a punt de captació de nous participants.

Els membres del CAV van ser informats sobre el nou reglament de regulació del cos de voluntaris de Protecció Civil, aprovat al setembre, «que estableix el marc perquè persones i entitats puguin col·laborar voluntàriament en tasques de protecció civil».

La trobada també va permetre debatre propostes de millora per al funcionament del Comitè Andorrà del Voluntariat, que actua com a «òrgan de cooperació entre el ministeri, els comuns i les entitats que treballen amb voluntaris». ●

ACORD ESPORTIU RENOVAT

La capital i el MoraBanc reforcen el seu conveni enfocant-se en l'esport base

Aixàs no descarta un fitxatge temporal per cobrir els lesionats

EL PERIÒDIC
ESCALDES - ENGORDANY

El conveni entre el Comú d'Andorra la Vella i el MoraBanc Andorra ha estat renovat aquest dijous amb un enfocament renovat per impulsar els equips base del club. «Des de la nova corporació vam voler renovar el conveni amb el MoraBanc, però també volíem donar-li una volta. Vam parlar amb el club perquè aquest acord estigués més arrelat a l'esport base i a les famílies», va explicar el cònsol major de la capi-

Gorka Aixàs

PRESIDENT DEL MORABANC ANDORRA

«Són vuit anys que ja portem plegats i aquest any crec que hem millorat encara més el patrocini, arrodonint-lo»

tal, Sergi González. Tant la corporació comunal com el club coincideixen en la importància de potenciar una sòlida base de jugadors locals a través d'aquesta col·laboració. «Són vuit anys que ja portem plegats i, aquest any, crec que hem millorat encara més el patrocini, arrodonint-lo», va declarar el president del club, Gorka Aixàs.

Segons González, el bàsquet «és un dels esports de la parròquia i del país» i va destacar l'afició que es viu a la Bombonera en cada partit. Aquesta aposta per la

Andorra la Vella i el MoraBanc reforcen el seu conveni amb un enfocament en l'esport base.

formació de joves esportistes pretén reforçar el paper d'Andorra la Vella en un projecte esportiu d'abast nacional. En total, prop de 300 esportistes es beneficiaran de les accions del Comú, les quals es presentaran diumenge en el partit entre MoraBanc Andorra i Unicaja Màlaga.

El club tricolor, per la seva banda, va agrair els vuit anys de suport comunal. Aixàs va destacar

el compromís del club amb la capital: «Som el Bàsquet Club Andorra i la nostra seu està aquí. Són 300 famílies jugant a la capital. Pràcticament, exercim tota la nostra activitat aquí». Aixàs va afegir que l'èxit de la base es deu als assoliments del primer equip, «com més amunt està, més equips de base tenim», i va esmentar amb orgull el talent emergent del jove Aaron Ganal.

AIXÀS NO DESCARTA FITXATGES TEMPORALS // La baixa de Ben Lammers va agreujar les lesions dins l'equip, amb quatre jugadors actualment a la infermeria. Aixàs va reconèixer la mala sort en aquest sentit, però va insistir que «la temporada és llarga i hem d'arribar al final assolint els objectius». Pel que fa a una possible nova incorporació, Aixàs va assenyalar que la directiva està explorant opcions. ●

CAMPIONAT D'ESPANYA ABSOLUT

Pelegrina bat el rècord d'Andorra en 50m esquena

Aquest divendres el nedador competirà en la setena sèrie dels 100 metres braça

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Patrick Pelegrina ha establert un nou rècord d'Andorra en piscina curta en la prova dels 50 metres esquena durant la primera jornada del Campionat d'Espanya Absolut, celebrat aquest dijous. Pelegrina ha aconseguit un temps de 26,52 segons, rebaixant en set centèsimes l'anterior marca de 26,59 segons, que havia registrat Tomàs Lomero el novembre de 2021. Tot i la fita aconseguida, Pelegrina no ha accedit a la final, ocupant la 41a posició en la classificació general. Malgrat això, el nedador s'ha mostrat satisfet: «No era l'objectiu principal, però estic molt content amb aquest resultat; segueixo preparat per a les següents pro-

Patrick Pelegrina.

ves», va declarar durant la jornada d'ahir. A més del rècord de Pelegrina, la jornada ha destacat per la bona actuació del jove Biel Cuen, de 17 anys, qui ha debutat en categoria absoluta en la prova dels 400 metres estils. Cuen ha assolit marca personal, completant la prova amb un temps de 4:30.08. ●

RAL·LI

Vinyes i Mercader afronten l'última prova de la Copa d'Espanya de Ral·lis de Terra

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La Copa d'Espanya de Ral·lis de Terra (CERT) arriba a la seva última cita de la temporada 2024 amb l'11è Rallye Ciudad de Pozoblanco, que es disputarà aquest dissabte a la

província de Còrdova. Després d'un parèntesi obligat per accident, Joan Vinyes i Jordi Mercader (Hyundai i20 Rally2 Team Rallycar) buscaran acomiadar l'any amb un bon resultat. Per a Vinyes i Mercader, el retorn a les pistes de terra és especialment significatiu després

d'abandonar el Rally de Granada i de no poder participar al RallyRACC. Les sensacions van ser positives en un test de preparació que l'equip Rtechnology va realitzar aquest dimecres en terres andaluses, on el pilot va destacar el bon comportament del Hyundai i20. ●

El pilot Joan Vinyes.

ESQUÍ ALPÍ

Rius, Cornella i la resta del conjunt ja entrenen per a les curses FIS de finals de mes.

L'equip nacional prepara un segon bloc d'entrenaments a Levi

Rius, Cornella i la resta del conjunt ja entrenen per a les curses FIS de final de novembre

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

L'equip nacional masculí de tècnica va iniciar un primer bloc d'entrenaments a Levi, Finlàndia, l'1 de novembre, i després d'una estada a Andorra, hi tornarà aquest diumenge per continuar la preparació. La formació, integrada per Àlex

Rius, Xavier Cornella, Bartumeu Gabriel, Pirmin Estruga, Àlvar Calvo i Marc Fernández, va entrenar a Levi fins a l'11 de novembre, i en aquest segon bloc s'hi afegirà Eric Ebri, que ha estat fent treball físic al Principat.

L'equip complet, dirigit per Fred Beauviel com a responsable tècnic i amb el suport de Nico Belcredi, es quedarà a Levi fins a principis de desembre, coincidint amb la celebració de les curses FIS programades del 30 de novembre al 3 de desembre, que inclouen dos gegants i dos eslàloms. ●

DECISIÓ MEDITADA

EL PERIÒDIC

Després de mesos d'incertesa amb l'equip Fort Tracks, el pilot opta per no competir i prioritzar la seva recuperació física i mental.

Llovera renuncia al Dakar 2024 per manca de suport econòmic

El pilot opta per prioritzar la seva recuperació física

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El pilot andorrà Albert Llovera ha pres la decisió de no participar en el proper Ral·li Dakar 2024 a causa de la falta de suport econòmic i en pro de preservar la seva salut. Tot i que fins a l'agost passat comptava amb

opcions per unir-se a la competició amb l'equip Fort Tracks, els canvis en la direcció de l'empresa van complicar la situació. Amb la marxa del CEO, el suport econòmic per cobrir la seva participació va quedar en incertesa. L'equip va decidir buscar un altre pilot que aportés el finançament necessari, però aquesta opció tampoc va prosperar.

«Fort Tracks no va dir que no, però tampoc el contrari», ha afirmat Llovera, remarcant la manca de claredat en les comunicacions i l'absència d'un compromís

Albert Llovera

PILOT

«Fort Tracks no va dir que no, però tampoc el contrari [...] Prefereixo evitar prolongar un mal que podria afectar la meua salut mental»

ferm per part de l'equip. Malgrat que l'impacte mediàtic de Llovera en el Dakar anterior va assolir més d'1,2 milions d'euros, la situació econòmica i la falta de suport explícit han influït en la seva decisió de no competir en aquesta edició. El 19 d'octubre, el pilot va comunicar definitivament que no podria estar al Marroc per falta de temps per adaptar els controls especials del vehicle.

Les lesions a les costelles que va patir en la darrera edició encara li recorden les dificultats del Dakar

Actualment, Llovera es troba en bon estat de salut i immers en diversos projectes. Recentment, ha estat fent proves amb un vehicle cedit per Fernando Alonso, un model dissenyat específicament a Itàlia amb tecnologia adaptada per la FIA. Tot i que ha rebut altres propostes per competir, Llovera les ha rebutjat, explicant que les lesions a les costelles que va patir en la darrera edició del Dakar encara li recorden les dificultats de la competició, la qual va haver de completar amb un dolor intens i que el va relegar a la 52a posició després de situar-se en l'11a.

«Prefereixo evitar prolongar un mal que podria afectar la meua salut mental», ha declarat, tot assegurant que se centrarà en altres projectes professionals que podrà gestionar amb menys risc físic. Aquesta decisió simbolitza un pas important per al pilot, qui prioritza el benestar personal en una carrera marcada per la superació. ●

CADA DOS DIVENDRES AMB EL PERIÒDIC

BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA
DEL PRINCIPAT

ANDBANK
Private Bankers

COUNCIL OF MINISTERS

The government will approve the price of affordable apartments next week

The first homes in Sant Julià and in the old Hotel Àrtic could be awarded before the end of the year

ELENA HERNÁNDEZ MOLINA
ESCALDES-ENGORDANY

The Government plans to approve next week the price of affordable rental flats that will be part of the public park, an initiative highlighted by the Minister of the Presidency, Economy, Work and Housing, Conxita Marsol. In the press conference following the Council of Ministers, where she acted as spokesperson in the absence of Guillem Casal, Marsol assured that, «if there are no obstacles, the Executive will set these prices, with the aim of immediately offering the four flats in Sant Julià de Lòria». These homes, designed for families, have four bedrooms, a feature that reinforces their ability to accommodate complete family units.

In addition, Marsol advanced that the offer of the homes in Sant Julià would be published in parallel with that of the apartments in the old Hotel Àrtic, since they already have the certifi-

cates of habitability, and only the deed is pending. The two projects will be ready for the bidders to occupy before the end of the year, a milestone that the Government considers essential in its affordable housing plan.

With regard to other ongoing projects, Marsol indicated that «the houses in Roureda de Sansa and Canillo could be available in March next year, and those in Encamp shortly after». As for the Arinsal flats, the Government expects them to be completed by August 2025. These projects are part of the desire to have around 300 affordable homes rented by the end of 2026, with the aim of surpassing the 500 flats before the end of the legislature in 2027. Along these lines, Marsol indicated that from now on she will try to offer new flats every month or month and a half, an effort which, according to the minister, shows the Government's willingness to accelerate the supply of housing to res-

The holder of the Housing portfolio, Conxita Marsol, at a press conference.

Conxita Marsol

MINISTER OF HOUSING

«We will set these prices with the aim of immediately offering the four apartments of Sant Julià de Lòria»

pond to public demand «as soon as possible».

The minister also reported on the unexpected events in the works on the building on Del Pessebre avenue, in Escaldes-Engordany, where the excavation has suffered delays. Despite this setback, the Government maintains the forecast for housing awards for next year, although it is possible that the building will not be available until the end of 2025. It should be remembered that at the beginning of October, Marsol confirmed that, up to the mentioned date, and during the six months of operation of the public housing stock register, a total of 354 people had been registered. Of these, 15% (52 applicants) received a favorable decision, while 56% (198 applicants) were rejected for not meeting the established requirements. ●

POLICE ACTION

Dismantled a flat in Escaldes-Engordany where prostitution was practiced

Several elements related to illegal activity were found

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

The Andorran Police has dismantled an apartment in Escaldes-Engordany where prostitution was practiced, following the arrest of a 24-year-old woman as the alleged author of a crime against public health. The arrest took place last Tuesday, when the young woman, who arrived

in the country on a regular bus, was arrested after the agents located a jar with nearly three grams of marijuana under the seat where she was traveling, as reported by the Police.

Once at the border police stations, her luggage and personal belongings were searched, where a bag was found with 44.4 grams of tussis, a substance known as «pink cocaine», distributed in various wrappers. Despite its popular name, this drug is usually a mixture of several substances, and in this case it tested positive for ecstasy.

The arrest of the young wo-

During the search of the property, elements were found that would evidence illegal activity.

man led investigators to suspect that she might be involved in prostitution activities. The investigations bore fruit on Tuesday itself, when another 38-year-old woman was identified, who allegedly favored the activity and who also engaged in it. According to official sources, the tourist apartment in Escaldes-Engordany where prostitution was carried out would have been rented in her name for two months.

During the search of the property, the agents found several elements that would evidence illegal activity. The investigation, which has already been brought to court, remains open, and the Police do not rule out new arrests, as well as the possibility that the seized drugs were destined for the clients of the flat. ●

DEATH OF A SIX-YEAR-OLD CHILD

The accused for the incident reaffirms her version of events

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

The Sant Julià de Lòria resident, accused of taking the life of her six-year-old daughter, has been cooperative at all times with the police. Like this was confirmed by his lawyer, who explained

that the person involved acted with transparency from the first moment when the facts were discovered. As reported, «when they found her, she explained everything that had happened and took the agents to the place where the body was».

In her initial statements, the defendant admitted to having supplied her daughter with medication. «When they locate her, she states that she had already administered some pills to the girl and that she was there», explained his lawyer, adding that the woman then took the agents to the exact place where the body of the minor was. With regard to the defendant's state of mental health, it has already been confirmed that the woman

suffers from diagnosed mental disorders, among which are severe depression and anxiety, for which she was receiving specialized treatment.

The defense lawyer indicated that «two issues must now be waited for in order to continue with the case», declared the lawyer. «On the one hand, the final autopsy report of the minor must be obtained, and on the other, the formal statement of the accused», he concluded. ●

Your leading real estate agency in Andorra.

Our experience guarantees results, realtors since 1988.

(+376) 353 424 / (+376) 379 769

(+376) 747 747

laportella@andorra.ad

Casa Nova Olivet 10 · Ordino

www.laportella.ad

CARTELLERA DE CINEMA

ESTRENA
REPOSICIÓ

GLADIATOR II

GUARDIANS A L'ÒPERA

NUNCA TE SUELTES

ELLI I EL SEU EQUIP DE MONSTRES

MARCO

JURADO NÚM. 2

LA INFILTRADA

VENOM

EL TEMPS

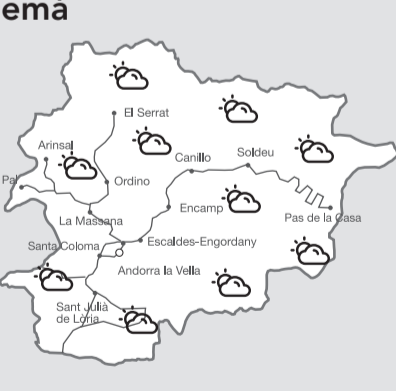
Previsió ☀️ Assolellat ☁️ Núvols 🌧️ Variable 🌩️ Tapat 🌧️ Pluja 🌨️ Xàfecs ⚡️ Tempesta ❄️ Neu 🌀 Vent

Avui

TEMPERATURA
2/13°

Demà

TEMPERATURA
3/14°

Visita'ns a: www.astvandorra.com • ASTV-Andorra
C/ del Pedral, 17 Edifici Les Arribes 2on pis Porta 224
AD200 ENCAMP - Principat d'Andorra
TEL (+376) 334 773 • astvandorra@hotmail.com

Subscriu-te al nostre butlletí per rebre les últimes notícies cada matí al teu correu electrònic

PROGRAMACIÓ TV

13.15 La Clau, amb David Domingo

07:00 Club Piolet

08:00 Avui serà un bon dia, amb Gabriel Fernández

12:00 Mou-te

12:20 El Trànset

12:50 Mirades: Els horitzons del gegant de pedra

13:15 La Clau, amb David Domingo

13:45 Informatiu migdia

14:15 La Companyia, amb Xavier Albert

16:00 Informatiu migdia

17:00 El Trànset

17:30 Club Piolet

18:30 Informatiu France 24

19:00 Mou-te

19:20 El Trànset

20:00 El cafè de l'Avui serà un bon dia, amb Gabriel Fernández

20:45 Informatiu vespre

21:15 La Companyia, amb Xavier Albert

22:00 Fent Números, amb Jordi Lorente

22:30 Reporters

22:50 El cafè de l'Avui serà un bon dia, amb Gabriel Fernández

23:35 Informatiu vespre

01:00 Area Andorra Difusió

SUDOKU

FÀCIL

Sudoku grid for 'FÀCIL' level

Solucions:

Sudoku solution grid for 'FÀCIL' level

Fàcil:

NORMAL

Sudoku grid for 'NORMAL' level

Sudoku solution grid for 'NORMAL' level

Normal:

DIFÍCIL

Sudoku grid for 'DIFÍCIL' level

Sudoku solution grid for 'DIFÍCIL' level

Difícil:

FM

88.1 Cadena Dial Andorra

89.0 R7P

89.5

Pròxima FM Andorra

91.4 RNA

92.1

SER Catalunya Andorra

92.6

Els40 Classic Andorra

93.3

Ràdio Valira (Punto ràdio)

93.8

Flaix FM

94.2

RNA

96.0

Andorra 1

98.1

Ràdio Valira (Onda Cero)

100.6

NRJ

101.5

AD Ràdio

101.8

France Inter

102.3

Ràdio Ser P. d'Andorra

102.6

France Musique

103.3

Els40 Andorra

104.0

France Culture

104.6

Catalunya Ràdio

106.0

Ràdio 4

106.8

Ràdio 1

107.2

Ràdio Seu

107.5

Ràdio Principat

107.9

Ràdio 3

Transports

ANDBUS (803 789)

Table with 4 columns: ANDORRA, BARCELONA, PAS DE LA CASA, TOULOUSE. Rows show departure times for Estació, Av. Diagonal, Aeroport T2, and Aeroport T1.

Table with 4 columns: ANDORRA, PAS DE LA CASA, TOULOUSE, TOULOUSE. Rows show departure times for Estació, Bus Stop, Aeroport, and Estació.

Table with 2 columns: ANDORRA, LLEIDA. Rows show departure times for Estació, Estació AVE, and Estació.

Table with 4 columns: BARCELONA, BARCELONA, BARCELONA, ANDORRA. Rows show departure times for Aeroport T1, Aeroport T2, Av. Diagonal, and Estació.

Table with 4 columns: TOULOUSE, TOULOUSE, PAS DE LA CASA, ANDORRA. Rows show departure times for Estació, Aeroport, Bus Stop, and Estació.

Table with 2 columns: LLEIDA, ANDORRA. Rows show departure times for Estació AVE, Estació, and Estació.

ALSINA GRAELLS (827 397) Andorra-Barcelona: 6/6.45/10.30/15/17/19.15 Barcelona-Andorra: 6.15/6.30/7.30/10.30/13/15/17/19 Andorra-Lleida: 8.15/16.15 Lleida-Andorra: 9.30 diumenge / 11.30 de dilluns a divendres / 16 de dilluns a diumenge

CAMINO BUS LAZARA (865 500) Andorra-Galicia-Portugal: dc / dj / dg: 15.30 Portugal-Galicia-Andorra: dm / dj / dv: 15.30

HISPANO IGUALADINA (902 447 726) Andorra-Reus: 17.00. Servei diari Reus-Andorra: 7.40. Servei diari

HISPANO ANDORRANA (807 000) Escaldes-La Seu: de 8 a 21. Cada hora La Seu-Escaldes: de 7 a 20. Cada hora Dg: Escaldes-Engordany-La Seu d'Urgell: 8.15/10.30/13/17/19.15 La Seu d'Urgell-Escaldes-Engordany: 7.45/9.10/12/16/18.30 Estació d'autocars-l'Ospitalet: 5.45/17 L'Ospitalet-Estació d'autocars: 7.35/19.45 Estació d'autocars-Costa Daurada: 8.00 Costa Daurada-Estació d'autocars: 17.30 (dl a dv)

MONTMANTELL (807 444) Andorra-Lleida: 6/8/11.30/15.30/18 Lleida-Andorra: 10.15/14/16/20i22

DIRECT BUS-NADAL JULIÀ (805 151) Andorra-Barcelona aeroport: 6.15/8.15/11.15/13.15/15.15/18.15/20.15/22.15 Barcelona aeroport (Terminal 1 planta 0)-Andorra: 7.30/11.00/13.00/15.00/17.30/20.00/23.00 Barcelona aeroport (Terminal 2 Mural Miró)-Andorra: 7.45/11.15/13.15/15.15/17.45/20.15/23.15 Barcelona Sants (estació de ferrocarril)-Andorra: 6.15/8.15/11.45/13.45/15.45/18.15/20.45/23.45

SOLDEVILA (Amb reserva prèvia 828 117) Andorra - Lleida: 8.00/15.45 Lleida - Andorra: 12.00/20.15

TAXIS ATA 863 000 / 861 005 MÉS TAXI 828 000 / 862 488 TAXI EXPRES 812 345

Farmàcies de guàrdia

Les guàrdies començaran a les 9.30h del matí del dia assenyalat i acabaran a les 9.30h del matí següent. Poden variar, cal confirmar-les al telèfon: 829 914

Divendres 15 F. Pasteur Av. Meritxell 84 Andorra la Vella Tel. 800970

Dissabte 16 F. El Consell C/ Prat de la Creu 87 Andorra la Vella Tel. 819219

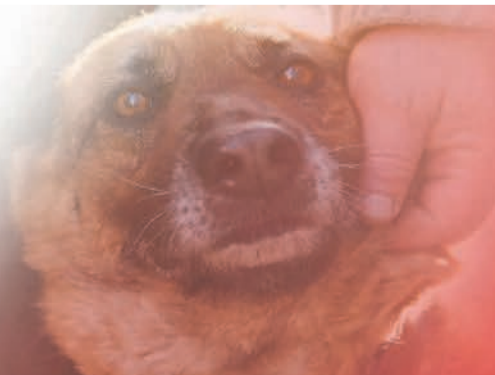
Diumenge 17 F. Galeno 2 Av. Meritxell 91 Andorra la Vella Tel. 820107

Dilluns 18 F. El Consell C/ Prat de la Creu 87 Andorra la Vella Tel. 819219

Table for COOPERATIVA INTERURBANA ANDORRANA with contact info and service hours for various routes.

Compten amb tu

Adopta Associa't

gos-sos.org +376 818 451

ELENA
HERNÁNDEZ MOLINA**TÍTOL**

El cas dels maristes

AUTOR

Guillem Sànchez

PÀGINES

175

EDITORIAL

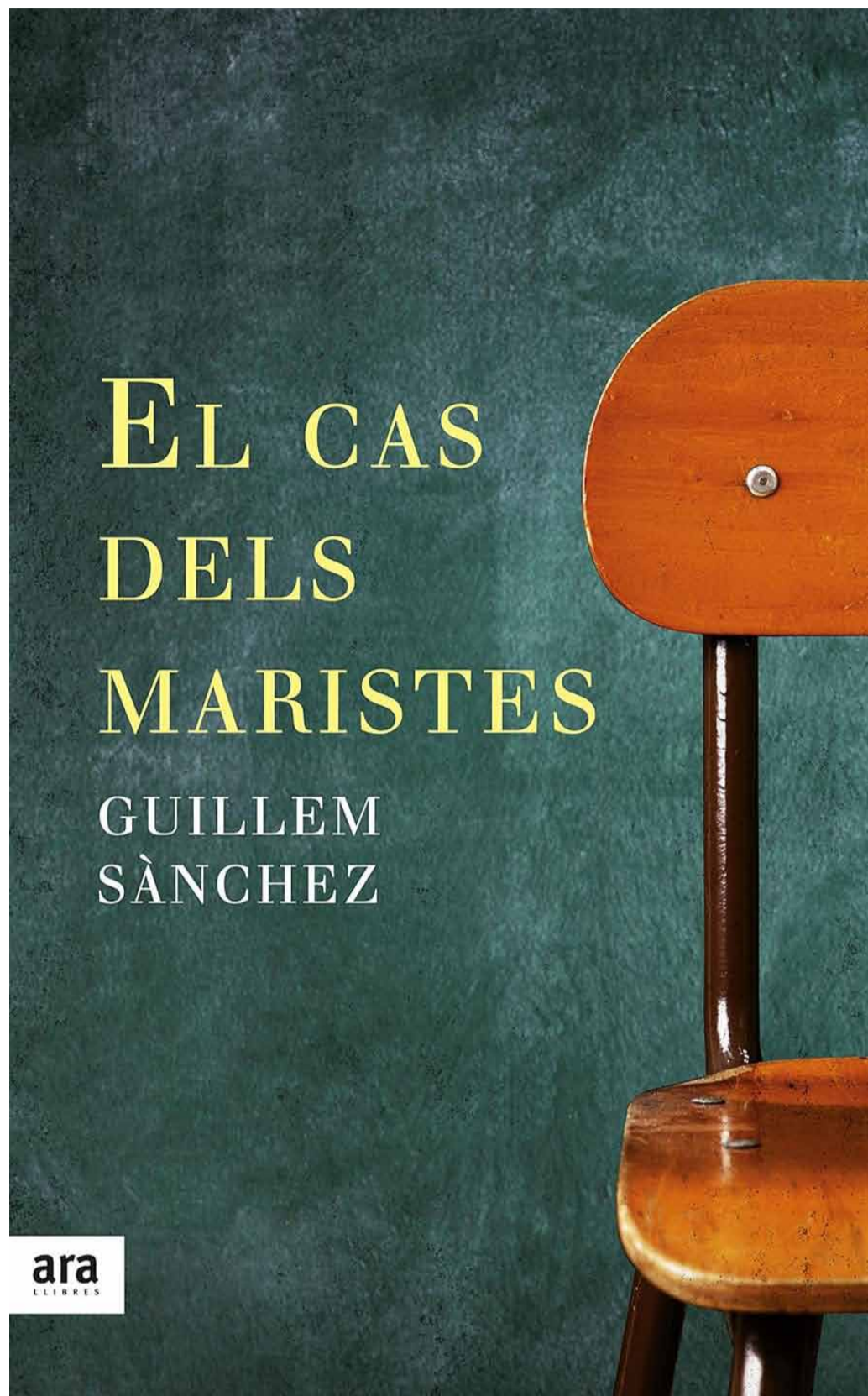
Ara llibres

ANY

2017

GÈNERE

Investigació

AMAZON

VALORACIÓ

Trama i argument

Personatges

Narrativa i estil d'escriptura

Riquesa del llenguatge

Ambientació

Valoració personal

RESUM

'El cas dels maristes' és un treball periodístic d'un dels casos que més ressò ha tingut a Espanya respecte a la pederàstia dins del món eclesiàstic. Entre aquestes pàgines descobriràs les històries dels nens que ara són adults i que van patir d'abusos sexuals en un entorn que se suposava que havia de ser segur per ells. Un llibre en el qual Sànchez sap transmetre com va ser la seva tasca per aconseguir la confiança de les víctimes i que aquestes expliquessin les seves històries.

«Aquest cas arriba en forma de trucada de Manuel Barbero i acaba en les meves mans per investigar-ho»

- Guillem Sànchez

POMPES FÚNEBRES
DE LES VALLS

Fem més fàcils els moments més difícils

www.pompesfunbresdelesvalls.com Tels.: 866 632 - 807 180
info@pompesfunbresdelesvalls.com

